

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7386/2023
29.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Светлана Амицић Нађ, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Анкица Мишков, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 254/22 од 22.06.2022. године, у седници одржаној 29.03.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж2 254/22 од 22.06.2022. године и пресуда Основног суда у Сомбору П2 142/21 од 21.02.2022. године у ставу првом, другом и петом изреке, па се у том делу предмет **ВРАЋА** провостепеном суду, на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П2 142/21 од 21.02.2022. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени захтев делимично усваја. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиљи плаћа месечно износ у висини од 15% зараде коју остварује, умањене за порезе и доприносе, почев од дана подношења тужбе 11.01.2021. године па убудуће док за то постоје законски услови, до 10-ог у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун тужиље број ..., који се води код „Banca Intesa“ а.д. Београд, са законском затезном каматом од дана доспећа сваког појединачног износа до исплате, а заостале рате одједном у року од 15 дана од дана пресуђења. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу у ком се потражује да тужени тужиљи плаћа месечно преко досуђених 15% па до тражених 20% зараде умањене за порезе и доприносе почев од дана подношења тужбе 11.01.2021. године па убудуће док за то постоје законски услови, као и да се уплата досуђених доприноса за издржавање врши обуставом зараде туженом. Ставом четвртим изреке, одбијен је предлог туженог да се тужба тужиље одбаца. Ставом петим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж2 254/22 од 22.06.2022. године, ставом првим изреке, жалбу туженог одбио, а жалбу тужиље делимично усвојио, а делимично одбио, па је пресуда Основног суда у Сомбору П2 142/21 од 21.02.2022. године, преиначио у делу о трошковима поступка, тако што је туженог обавезао да

тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 67.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, док је у преосталом делу наведену пресуду потврдио. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију тужиоца.

Врховни касациони суд је испитао правилност побијане пресуде, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005... 6/2015) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. истог Закона, на коју тужени у ревизији указује, није разлог због ког ревизија може да се изјави на основу одредбе члана 407. став 2. тач. 2. и 3. Закона о парничном поступку

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су брак закључиле ...1992. године, а њихов брак је разведен пресудом Основног суда у Новом Саду П2 516/20 од 29.01.2021. године. У браку су добили сина ВВ, који је рођен 1998. године и сада је на студијама. Тужиља је рођена ...1968. године и по занимању је дипломирани Живи у кући која је у власништву туженог, па он плаћа накнаду за комуналне услуге. Тужиља је незапослена, а за њено издржавање је месечно потребно 20.000,00 динара. Финансијски јој помажу родитељи, тако што јој отац сваког месеца даје половину пензије, а додатно јој помаже око плаћања трошкова становања. У току трајања брака тужиља је била запослена, а последње њено радно ангажовање је било 2019. године када је обављала привремене послове. Пријављена је Националној служби за запошљавање, као незапослено лице, а на основу решења Националне службе за запошљавање, Филијала Сомбор број ./2021-0 од 19.11.2021. године, утврђен је први степен тешкоће и препрека у раду које су мале и утичу на радну способност у односу на занимање или послове које она може да обавља, па је на основу тог решења, стекла статус особе са инвалидитетом које се запошљава под општим условима. Власник је стана у Новом Саду који има могућност да издаје за 250 евра месечно, међутим у том стану сада станује син парничних странака са којим тужиља није у добрим односима и поднела је тужбу за његово иселење из тог стана. Здравствено стање тужиље је нарушено пошто има проблема са кичмом и гинеколошке проблеме. Тужени је рођен ...1961. године и по занимању је дипломирани Запослен је у „... osiguranje“ Србија од 01.12.2009. године на позицији менаџера за ... осигурања, а у периоду од јануара 2021. године до јануара 2022. године остварио је нето приход у износу од 1.642.661,00 динар, у просеку 126.358,92 динара месечно. Станује код сестре у кући и не плаћа рачуне, већ купује намирнице које су потребне за припрему хране. Отплаћује кредит код „Комерцијална банка“ у месечним ануитетима од око 24.200,00 динара месечно. Тужени финансира школовање заједничког сина парничних странака тако што

школарина износи 1.550 евра на годишњем нивоу, а плаћа се у ратама. Има и додатне трошкове на име финансијске помоћи сину у износу од 8.000,00 до 10.000,00 динара месечно „на име џепарца“, а сноси и трошкове његове исхране.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су туженог обавезали да доприноси издржавању тужиље месечним износом од 15% зараде коју остварује, умањену за порезе и доприносе почев од дана подношења тужбе па убудуће, на основу одредбе члана 151. став 1, 160, 161. став 1, 162. став 2. и 163. став 2. Породичног закона, налазећи да тужиља нема приходе за сопствено издржавање, док тужени остварује редовне месечне приходе у виду зараде чија је висина варијабилна и да, поред редовне зараде остварује додатне бонусе у засивности од успешности обављеног посла. По мишљењу нижестепених судова, тужени има могућности да доприноси издржавању тужиље иако су његови расходи много већи од њених расхода, јер поред трошкова за сопствено издржавање учествује и у издржавању њиховог заједничког сина и плаћа режијске трошкове за стан у Новом Саду у коме он живи, а такође отплаћује и рату кредита.

По оцени Врховног касационог суда нижестепени судови су погрешно применили материјално право, а због тога је чињенично стање непотпуно утврђено.

Одредбом члана 151. став 1. Породичног закона, прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима. Критеријуми одређивање издржавања прописани су одредбом члана 160. Породичног закона, тако што се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребне повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.). Могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

У конкретном случају, тужиља је способна за рад за послове у оквиру своје струке, без теренског рада, административног типа који се обављају у канцеларији, на основу решења Националне службе за запошљавање од 19.11.2021. године, међутим, незапослена је, али је такође и власник је стана у Новом Саду који има могућност да издаје за 250 евра, како се изјаснила у свом исказу. Поред тога, тужиља се изјаснила да јој је признато право на социјалну помоћ у месечном износу од 9.000,00 динара, а ту чињеницу првостепени суд није имао у виду при одлучивању о њеном тужбеном захтеву за издржавање. Судови су закључили да износ који одговара 15% зараде туженог умањене за порезе и доприносе представља просечан новчани износ од око 18.995,38 динара и да је то правичан износ који тужени треба да плаћа тужиљи на име супружничког издржавања. Међутим, при одлучивању о тужиљином захтеву за супружничко издржавање, нижестепени судови нису имали у виду да је тужиља своје месечне потребе за издржавање определила на износ од 20.000,00 динара и да се изјаснила да остварује социјалну помоћ у износу од 9.000,00 динара, што је од битног утицаја на одлучивање о износу који тужиљи недостаје на име месечних потреба за

њено издржавање. Такође је остало неразјашњено да ли тужила има могућност да допринеси сопственом издржавању издавањем стана у Новом Саду који је у њеном власништву, имајући у виду да се изјаснила да за његово издавање може да добије 250 евра месечно, а то је виши износ од износа њених месечних потреба на име издржавања.

Из изложених разлога, нижестепене пресуде су укинуте, а укинута је и одлука о трошковима парничног поступка, јер зависи од његовог исхода у смислу одредбе члана 163. став 4. Закона о парничном поступку, у вези одредбе члана 207. Породичног закона.

У поновном поступку потребно је да првостепени суд поступајући по примедбама из овог решења чињенично стање у потпуности и правилно утврди у погледу имовине и прихода тужиле, као повериоца издржавања са једне стране и могућности туженог, као дужника издржавања, са друге стране како би потом имао могућност да, правилном применом материјалног права, о тужбеном захтеву тужиле донесе нову одлуку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 416. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**